

ลักษณะการมีส่วนร่วมการนิเทศภายในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษานครพนม เขต 2

The Participation in Internal Supervision of Schools under the Office of Nakhon Phanom Educational Service Area 2

จิรพล นามมีฤทธิ์¹ รศ.ดร.จ๋านง วงษ์ชาชม² และ ดร.วนิดา หงษ์มณีรัตน์³
Jirapon Nammelit,¹ Assoc. Prof. Dr. Chumnong Wongchachom²
and Dr. Wanida Hongmaneerat³

¹ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม
² Ph.D. (Information Science) รองศาสตราจารย์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
³ Ph.D. (Development Education) อาจารย์ คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับกระบวนการนิเทศภายในโรงเรียน 2) ศึกษาระดับลักษณะการมีส่วนร่วมการนิเทศภายในโรงเรียน 3) เปรียบเทียบลักษณะการมีส่วนร่วมและกระบวนการนิเทศภายในโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้ให้การนิเทศและรับการนิเทศ 4) เปรียบเทียบลักษณะการมีส่วนร่วมและกระบวนการนิเทศภายในโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้ให้การนิเทศ และรับการนิเทศ ที่ปฏิบัติงานในระดับช่วงชั้นที่เปิดสอน แตกต่างกัน 5) ศึกษาแนวทางพัฒนาลักษณะการนิเทศภายในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครพนม เขต 2 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ จำนวน 2,393 คน ผู้ให้การนิเทศ 261 คน ผู้รับการนิเทศ 2,132 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ จำนวน 345 คน ประกอบด้วยผู้ให้การนิเทศ จำนวน 115 คน และผู้รับการนิเทศ จำนวน 230 คน โดยใช้วิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า ค่าความเชื่อมั่นด้านกระบวนการนิเทศ เท่ากับ 0.98 ค่าความเชื่อมั่นด้านการมีส่วนร่วม เท่ากับ 0.96 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที และการทดสอบค่าเอฟ (F – test ชนิด One Way ANOVA) การหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน ผลการวิจัยพบว่า 1) กระบวนการนิเทศภายในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครพนม เขต 2 อยู่ในระดับปานกลาง 2) ลักษณะการมีส่วนร่วมการนิเทศภายในโรงเรียน อยู่ในระดับปานกลาง 3) การนิเทศภายในโรงเรียนตามความคิดเห็นของผู้ให้การนิเทศ และผู้รับการนิเทศต่อลักษณะการมีส่วนร่วม และกระบวนการนิเทศ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 4) ความคิดเห็นต่อลักษณะการมีส่วนร่วม และกระบวนการนิเทศของผู้ให้การนิเทศ และผู้รับการนิเทศ ที่ปฏิบัติงานในระดับช่วงชั้นที่เปิดสอนแตกต่างกัน มีความคิดเห็นที่แตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ 5) ควรพัฒนาลักษณะการมีส่วนร่วมการนิเทศภายในโรงเรียน โดยผู้เชี่ยวชาญพิจารณาตามแบบสอบถามที่มีค่าน้อยที่สุด มี 2 ด้าน คือ ด้านกระบวนการนิเทศภายในได้แก่ ชั้นเตรียมการนิเทศ และ ชั้นวางแผนการนิเทศ ด้านลักษณะการมีส่วนร่วม ได้แก่ มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ และมีส่วนร่วมในการดำเนินการ

คำสำคัญ : การนิเทศภายในโรงเรียน / กระบวนการนิเทศ

ABSTRACT

The purposes of this research were have followed: 1) to Investigate process levels of internal supervision of schools under the Office of Nakhon Phanom Educational Service Area 2, 2) to Study levels of participation in internal supervision of schools, 3) to Compare the participation and processes in internal supervision of schools

according to the opinions of the supervisors and supervisees, 4) to Compare the participation and processes in internal supervision of schools according to the opinions of the supervisors and supervisees who teach students at different levels, and 5) Explore a guideline to develop internal supervision of schools under the Office of Nakhon Phanom Educational Service Area 2. The number of population in this study was 2,393 people: 261 supervisors and 2,132 supervisees, and the sample groups comprised 345 people: 115 supervisors and 230 supervisees selected by a multistage random sampling technique. The tool used to collect data was a rating scale questionnaire with the reliability in the aspect of processes of internal supervision of schools at 0.98, and the reliability in the aspect of participation at 0.96. The statistics used were percentage, mean, standard deviation, t-test, and F-test (One way ANOVA). Pearson's coefficient of correlation was also conducted. The results of this research were as follows: 1) The supervisory process within school, under the office area of Nakhon Phanom Educational Service Area 2 was at a medium level, 2) The participation in internal supervision of schools was at a medium level, 3) The comparisons of participation and processes in internal supervision of schools according to the opinions of the supervisors and supervisees, were significantly different at a level of .01, 4) The opinions of the supervisors and supervisees who teach students at different levels, on the participation and processes in internal supervision of schools, were insignificantly different, and 5) 2 ways of participation in internal supervision of schools should be improved according to the consideration of the experts: Processes and participation in internal supervision within school. The supervisory processes within school were preparing and planning for supervision while the participation aspect included making decision and operating the supervision.

Keywords : Internal Supervision of Schools / Internal Supervision Process

บทนำ

การพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้เกิดผลสัมฤทธิ์นั้นต้องอาศัยกระบวนการอย่างน้อย 3 กระบวนการ คือ กระบวนการบริหาร กระบวนการเรียนการสอน และ กระบวนการนิเทศทางการศึกษา โดยจะต้องมีการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องและควบคู่กันไป การนิเทศภายในโรงเรียนจึงเป็นกิจกรรมที่สำคัญซึ่งผู้บริหารและครูจะต้องดำเนินการเพื่อปรับปรุงพัฒนา (เพชร กิตติวีรพันธ์. 2554 : 78) ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2545 มาตรา 39 กำหนดให้กระทรวงกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา ทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไปไปยังคณะกรรมการและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง (กระทรวงศึกษาธิการ. 2546 : 7)

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมีภารกิจและหน้าที่โดยตรงในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและได้ประกาศเป็นนโยบายเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาที่มุ่งเน้นให้สถานศึกษามีการพัฒนาเพื่อนำไปสู่ความเป็น

มาตรฐานเดียวกัน การพัฒนาสถานศึกษาสู่มาตรฐานปัจจัยทางการศึกษาของสถานศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2550 : 2 – 5) การปฏิบัติงานนิเทศภายในจะมีประสิทธิภาพได้นั้น ผู้บริหารสถานศึกษาและครูจำเป็นต้องศึกษาองค์ประกอบของการนิเทศภายในให้เข้าใจอย่างชัดเจน ซึ่งองค์ประกอบสำคัญของการนิเทศภายในโรงเรียนมี 3 ประการ คือ 1) บุคลากรผู้นิเทศและรับการนิเทศ 2) วิธีการนิเทศ และ 3) เครื่องมือที่ใช้ในการนิเทศ (หน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2529 : 9) อโณมา มาลัยกรอง (2544 : 114) พบว่าผลการปฏิบัติงานตามโครงการพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในโรงเรียน ทำให้เกิดผลดีต่อ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน กล่าวคือ ครูผู้สอนมีความรู้ ความเข้าใจ มีวิธีการ และเทคนิคการสอนใหม่ๆ มีสื่อการเรียนการสอน แบบวัดและประเมินผล แบบฝึกทักษะ และบทเรียนสำเร็จรูปอย่างหลากหลาย ด้านพฤติกรรมครูผู้สอน ครูมีการทำงานเป็นหมู่คณะมากขึ้น มีวิธีการแก้ปัญหาการสอนด้วยตนเอง มีความกระตือรือร้นในการทำงาน มีเทคนิคการสอนแปลกใหม่เพิ่มขึ้น มีทักษะในการเป็น

ผู้นำที่ดี มีการจัดทำ ผลงานเพื่อปรับปรุง การเรียนการสอน ผลิตสื่อการเรียนการสอนเพิ่มขึ้น

จากการนิเทศติดตามผลการจัดกิจกรรมการเรียน การสอนของศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครพนม เขต 2 (ตนัย แซริม. 2552 : สัมภาษณ์) จะเห็นได้ว่า ครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครพนม เขต 2 จัดกิจกรรมไม่สอดคล้องตามแนวปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ ส่งผลให้นักเรียนมีคุณลักษณะไม่พึงประสงค์โดยเฉพาะด้านการพัฒนา คุณภาพการศึกษา และการนิเทศติดตามผลการจัดกิจกรรม การเรียนการสอนในโรงเรียนพบว่า โรงเรียนในสังกัดยังไม่สามารถ จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญได้ถูกต้อง ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษา ลักษณะการมีส่วนร่วม การนิเทศภายในโรงเรียน เพื่อประโยชน์สำหรับผู้บริหารสถาน ศึกษาและครูผู้สอนในการพัฒนา และจัดระบบนิเทศภายใน โรงเรียนเพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้การจัดการเรียนการสอนมี ประสิทธิภาพ ซึ่งส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับกระบวนการนิเทศภายในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครพนม เขต 2
2. เพื่อศึกษาระดับลักษณะการมีส่วนร่วมการนิเทศ ภายในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครพนม เขต 2
3. เพื่อเปรียบเทียบลักษณะการมีส่วนร่วม และ กระบวนการนิเทศภายในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษานครพนม เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้ให้การนิเทศ และผู้รับการนิเทศ
4. เพื่อเปรียบเทียบลักษณะการมีส่วนร่วม และ กระบวนการนิเทศภายในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษานครพนม เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้ให้การนิเทศ และผู้รับการนิเทศ ที่ปฏิบัติงานในระดับช่วงชั้นที่เปิดสอน แตกต่างกัน
5. เพื่อศึกษาแนวทางพัฒนาการนิเทศภายในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครพนม เขต 2

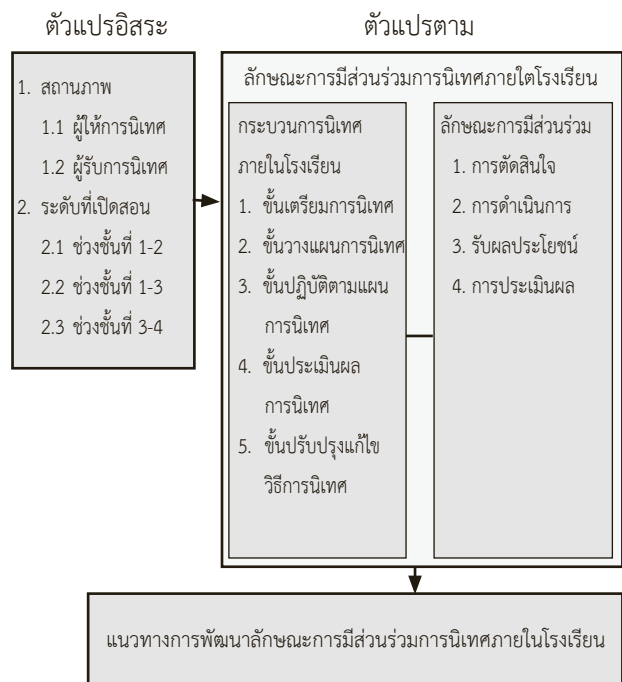
สมมติฐานการวิจัย

1. ลักษณะการมีส่วนร่วม และกระบวนการนิเทศ ภายในโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้ให้การนิเทศ และผู้รับ การนิเทศ มีความแตกต่างกัน
2. ลักษณะการมีส่วนร่วม และกระบวนการนิเทศ ภายในโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้ให้การนิเทศ และผู้รับ

การนิเทศ ที่ปฏิบัติงานในระดับช่วงชั้นที่เปิดสอนต่างกัน มีความ แตกต่างกัน

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมุ่งศึกษาลักษณะการมีส่วนร่วม การนิเทศภายในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครพนม เขต 2 ในครั้งนี้ได้กรอบแนวคิดของกรมวิชาการ (2543 : 18) ซึ่งมี 5 ขั้นตอน ตามกรอบแนวคิดดังแผนภาพที่ 1

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ได้แก่ ผู้ให้การนิเทศ และผู้รับการนิเทศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครพนม เขต 2 ปีการศึกษา 2552 จำนวน 2,393 คน จำแนกเป็นผู้ให้การนิเทศ จำนวน 261 คน และผู้รับการนิเทศ จำนวน 2,132 คน
2. กลุ่มตัวอย่าง กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธี การเทียบสัดส่วนจากตารางสำเร็จรูปของเครีจซี่และมอร์แกน วาโร เฟ็งส์วีสดี. 2550 : 125) ได้แก่ ผู้ให้การนิเทศ จำนวน 115 คน และผู้รับการนิเทศ จำนวน 230 คน ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการ สุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multistage Random Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แบ่งออกเป็น 5 ระดับ ตามแบบของลิเคิร์ท (Likert Rating Scale) คือ 1) แบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการนิเทศภายในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครพนมเขต 2 โดยแบ่งเป็น 3 ตอน ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการดำรงตำแหน่งในโรงเรียน และลักษณะการเปิดสอน มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Checklist) ตอนที่ 2 แบบสอบถามกระบวนการนิเทศภายในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครพนมเขต 2 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของ ลิเคิร์ท (Likert) 5 ระดับ ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับลักษณะการมีส่วนร่วมในการนิเทศภายในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครพนม เขต 2 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของ ลิเคิร์ท (Likert) 5 ระดับ 2) แบบสอบถามเพื่อหาแนวทางการพัฒนาลักษณะการมีส่วนร่วมการนิเทศภายในโรงเรียน เป็นแบบสอบถามที่มีข้อคำถามแบบเลือกตอบ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล กลุ่มตัวอย่าง โดยผู้วิจัยขอหนังสือจากสำนักบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยนครพนมเพื่อขอความร่วมมือมายังผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครพนม เขต 2 ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 345 ฉบับ ได้รับตอบกลับคืนมาทั้งหมด จำนวน 338 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 99.97

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้การจัดกระทำ และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป ดังนี้

1. สภาพภาพการดำรงตำแหน่งของผู้ตอบแบบสอบถามวิเคราะห์โดยหาค่าความถี่และร้อยละ
2. วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐานของการวิจัยดังนี้
 - 2.1 วิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมการนิเทศภายในโรงเรียน วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
 - 2.2 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ให้การนิเทศกับผู้บริหารนิเทศเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมการนิเทศภายใน โดยใช้

สถิติการทดสอบที่ (t-test) ชนิดกลุ่มตัวอย่างเป็นอิสระจากกัน

2.3 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ให้การนิเทศกับผู้บริหารนิเทศเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมการนิเทศภายในโรงเรียน ตามระดับช่วงชั้นที่เปิดสอนของผู้ตอบแบบสอบถามวิเคราะห์โดยใช้สถิติทดสอบเอฟ (F-test) ชนิดการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA)

2.4 วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาแนวทางพัฒนาลักษณะการมีส่วนร่วมการนิเทศภายในโรงเรียน โดยหาค่าความถี่ และการสังเคราะห์เชิงเนื้อหา

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ระดับกระบวนการนิเทศภายในโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้ให้การนิเทศและผู้บริหารนิเทศ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง
2. ระดับลักษณะการมีส่วนร่วมการนิเทศภายในโรงเรียน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง
3. การเปรียบเทียบกระบวนการนิเทศภายในโรงเรียนตามความคิดเห็นของผู้ให้การนิเทศ และผู้บริหารนิเทศ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยผู้บริหารนิเทศมีความคิดเห็นสูงกว่าผู้ให้การนิเทศ และที่ปฏิบัติงานในระดับช่วงชั้นที่เปิดสอนต่างกัน พบว่า มีความคิดเห็นต่อกระบวนการนิเทศภายในโรงเรียน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
4. เปรียบเทียบลักษณะการมีส่วนร่วมการนิเทศภายในโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้ให้การนิเทศ และผู้บริหารนิเทศ พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยผู้บริหารนิเทศมีความคิดเห็นสูงกว่าผู้ให้การนิเทศ และที่ปฏิบัติงานในระดับช่วงชั้นที่เปิดสอนต่างกัน พบว่า มีความคิดเห็นต่อกระบวนการนิเทศภายในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครพนม เขต 2 แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
5. ควรพัฒนาลักษณะการมีส่วนร่วมการนิเทศภายในโรงเรียน มี 2 ด้าน คือ ด้านกระบวนการนิเทศภายใน ได้แก่ ขั้นตอนเตรียมการนิเทศ และขั้นวางแผนการนิเทศ ด้านลักษณะการมีส่วนร่วม ได้แก่ มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ และมีส่วนร่วมในการดำเนินการ

อภิปรายผลการวิจัย

ผู้วิจัยได้อภิปรายผลตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ดังนี้

1. สมมติฐานข้อที่ 1 ที่ว่า “กระบวนการนิเทศภายใน โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครพนม เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้ให้การนิเทศ และผู้รับการนิเทศ มีความคิดเห็น แตกต่างกัน” จากการทดสอบการทดสอบค่าที (t-test) พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยผู้รับการนิเทศมีความคิดเห็นสูงกว่าผู้ให้การนิเทศ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า การมีส่วนร่วมในการนิเทศภายใน ด้านมีส่วนร่วมในการประเมินผล แตกต่างกัน ทั้งนี้เป็นเพราะ การจัดระบบ กำกับ ควบคุม ดูแล ติดตามและประเมินผล การนิเทศภายในไว้อย่างชัดเจน ศึกษารวบรวมข้อมูลพื้นฐาน เกี่ยวกับสภาพปัจจุบันของโรงเรียนไว้อย่างต่อเนื่องเป็นระบบ และการกำหนดรูปแบบ วิธีการและเครื่องมือในการประเมินผล และรายงานผลการนิเทศภายในไว้อย่างชัดเจน และสมมติฐานที่ว่า “ลักษณะการมีส่วนร่วมการนิเทศภายในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครพนม เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้ให้การนิเทศ และผู้รับการนิเทศ มีความคิดเห็นแตกต่างกัน” จากการทดสอบค่าที (t-test) พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยผู้รับการนิเทศมีความคิดเห็นสูงกว่าผู้ให้การนิเทศ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า การมีส่วนร่วมในการนิเทศภายใน ด้านมีส่วนร่วมในการประเมินผล แตกต่างกัน ทั้งนี้เป็นเพราะ ประชุมวางแผนจัดทำโครงการนิเทศภายใน โรงเรียน ประชุมชี้แจงบุคลากรในโรงเรียนให้มีความรู้ความเข้าใจ ในบทบาทหน้าที่ของผู้นิเทศและรับการนิเทศภายในโรงเรียน จัดทำโครงการนิเทศภายในของโรงเรียนโดยกำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมายอย่างชัดเจนตลอดปีการศึกษา และวางแผนการนิเทศ ภายในของโรงเรียนสอดคล้องกับนโยบายของหน่วยงานระดับสูงขึ้น

2. สมมติฐานข้อที่ 2 ที่ว่า “กระบวนการนิเทศภายใน โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครพนม เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้ให้การนิเทศ และผู้รับการนิเทศ ที่ปฏิบัติงานในระดับช่วงชั้นที่เปิดสอนต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกัน” จากการทดสอบค่าเอฟ (F-test) พบว่า ผู้ให้การนิเทศ และผู้รับการนิเทศ ที่ปฏิบัติงานในระดับช่วงชั้นที่เปิดสอนแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อกระบวนการนิเทศภายในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครพนม เขต 2 แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้ เป็นเพราะคณะทำงานนิเทศภายใน

กำหนดวิธีการประเมินผลที่เหมาะสม ประชุมเพื่อวางแผน และกำหนดแนวทางในการประเมินผลการดำเนินการโดย บุคลากรในโรงเรียนมีส่วนร่วม ดำเนินการประเมิน 3 ระยะ คือ ก่อนดำเนินการ ระหว่างดำเนินการและหลังดำเนินการนิเทศ ภายใน การใช้วิธีการนิเทศทางอ้อม โดยใช้สื่อและเครื่องมือ ต่างๆ นอกเหนือจากการนิเทศทางตรง ใช้หลักการนิเทศภายใน ในการปฏิบัติการนิเทศเพื่อพัฒนาคน พัฒนางาน ประสานความสัมพันธ์สร้างขวัญกำลังใจ และปฏิบัติการนิเทศภายในตาม โครงการที่กำหนดทุกขั้นตอน และสมมติฐานที่ว่า “ลักษณะ การมีส่วนร่วมการนิเทศภายในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครพนม เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้ให้การนิเทศ และผู้รับการนิเทศ ที่ปฏิบัติงานในระดับช่วงชั้นที่เปิดสอนต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกัน” จากการทดสอบค่าเอฟ (F-test) พบว่า มีความคิดเห็นต่อกระบวนการนิเทศภายใน โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครพนม เขต 2 แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้เป็นเพราะ ผู้รับการนิเทศจะปรึกษา สรุปลงถึงระดับของความสำเร็จที่เกิดขึ้น จากการนิเทศภายใน ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศที่จะเข้าร่วม โครงการควรมีสัมพันธภาพที่ดีต่อกัน การใช้วิธีการนิเทศทางอ้อม โดยใช้สื่อและเครื่องมือต่างๆ นอกเหนือจากการนิเทศทางตรง มีการดำเนินกิจกรรมการนิเทศภายในตามแผนที่กำหนด ส่งเสริม สนับสนุนวัสดุอุปกรณ์และการบริหารเพื่อความสะดวก ในการปฏิบัติงานของผู้รับการนิเทศ

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

ข้อเสนอแนะเพื่อการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ควรส่งเสริมให้ครูผู้สอนได้มีส่วนร่วมในการสร้างสื่อ เครื่องมือการนิเทศภายในโรงเรียน และรับผิดชอบการนิเทศตามที่ได้รับมอบหมายให้มากขึ้น
2. ควรส่งเสริมให้โรงเรียนต้นแบบการนิเทศภายใน โรงเรียนประเมินมาตรฐานการนิเทศภายใน ภาคเรียนละ 1 ครั้ง
3. ควรให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภายในชุมชน สนับสนุนงบประมาณด้านการสร้างสื่อ เครื่องมือการนิเทศ
4. ในการประเมินผลและการรายงานผลการนิเทศของผู้นิเทศ ควรจัดให้ครูผู้สอนได้มีส่วนร่วมในการประเมินผล ในทุกๆ ด้าน ตลอดทั้งได้ร่วมเป็นคณะกรรมการพิจารณาในการ แก้ไขปรับปรุงส่วนที่บกพร่องร่วมกับผู้นิเทศด้วย

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาวิจัยเปรียบเทียบรูปแบบการนิเทศ ระดับก่อนประถมศึกษา ระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษา
2. ควรศึกษาวิจัยเปรียบเทียบรูปแบบความต้องการการนิเทศภายในโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และระดับปริญญา
3. ควรวิจัยสภาพ ปัญหาและรูปแบบการนิเทศภายในโรงเรียนที่มีคุณภาพดีเด่น

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 พร้อมกฎกระทรวงที่เกี่ยวข้องและพระราชบัญญัติการศึกษา ภาคบังคับ พ.ศ.2545. กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ.

คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, สำนักงาน. (2550). แนวทางการกระจายอำนาจการบริหารการศึกษาให้คณะกรรมการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา ตามกฎกระทรวง กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจบริหาร และการจัดการศึกษา พ.ศ.2550. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.

คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. (2529). การนิเทศการศึกษาเอกสารหน่วยศึกษานิเทศ ที่ 13/2533. กรุงเทพฯ : ครูสภาลาดพร้าว.

दनัย แซริม. (2552, 29 ตุลาคม). สัมภาษณ์.

เพชร กิติศรีวรรณธุ์. (2554, กรกฎาคม-ธันวาคม). “ความสัมพันธ์ระหว่างการนิเทศภายในโรงเรียนกับประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 3-4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครพนม เขต 2,” วารสารมหาวิทยาลัยนครพนม. 1 (2) : 78.

วาโร เพ็งสวัสดิ์. (2550). สถิติประยุกต์ สำหรับการวิจัยสังคมศาสตร์. สกลนคร : คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ สกลนคร.

วิชากร, กรม. (2543). แนวทางการนิเทศช่วยเหลือโรงเรียนปฏิบัติการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง. กรุงเทพฯ : กรมวิชาการ.

อโณมา มาลัยกรอง. (2544). ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการนิเทศภายในโรงเรียนเชิงชุมชนราษฎร์นุกูล. รายงานการค้นคว้าอิสระ สกลนคร : โรงเรียนเชิงชุมชนราษฎร์นุกูล.